

Državni zbor Republike Slovenije

Dr. Milan Brglez, Predsednik Državnega zbora

Šubičeva ulica 4

1102 Ljubljana

Ljubljana, 10. januar 2017

Spoštovani gospod, Dr. Milan Brglez, Predsednik Državnega zbora!

V Vseslovenskem druženju malih delničarjev ([VZMD](http://www.vzmd.si)) smo zasledili, da je Vlade RS, dne 05.01.2017, določila besedilo **Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o trgu finančnih instrumentov (ZTFI-G) in ga poslala v obravnavo [Državnemu zboru RS po skrajšanem postopku](#)**. V spremljajoči izjavi za javnost je Vlada RS sporočila, da naj bi med osnovnimi cilji novele bila tudi »odprava ugotovljenih pomanjkljivosti in nedoslednosti veljavnega zakona o trgu finančnih instrumentov«.

V VZMD ob tem zgroženo ugotavljamo, da **Vlada RS tisoče in tisoče malih delničarjev očitno dojema samo še kot »pomanjkljivost in nedoslednost« na trgu finančnih instrumentov**. S predlagano novelo se je namreč Vlada RS namenila, da preostale male delničarje, ki so se na trgu finančnih instrumentov - po eksodusu, ki ga je sprožilo nenadzorovano in nerazumljivo ukinjanje registrskih računov - ohranili samo še s pomočjo [»Delniške OPORE«](#) v organizaciji VZMD, dokončno zatre.

Dvanajstletno zavzemanje VZMD za male delničarje in vlagatelje, njihove pravice in interese, ravno tako pa za širše družbene interese in interese delniških družb, da male delničarje ohranijo v svoji lastniški strukturi, je splošno znano. [V postopku ukinjanja registrskih računov](#) ter noveliranja Zakona o nematerializiranih vrednostnih papirjih (ZNVP) so se ta prizadevanja odrazila tudi v podaljšanem roku prenosa za fizične osebe, v ukinitvi stroškov sodnega depozita za tiste za najnižjimi vrednostmi portfeljev, v omejitvi višine nadomestil, ki jo finančni posredniki lahko zaračunavajo svojim strankam, ter predvsem v dolgoročno najugodnejši možnosti obstanka na trgu, s pomočjo »Delniške OPORE« v organizaciji VZMD.

Ideja Delniške OPORE temelji na uporabi fiduciarnega računa vrednostnih papirjev (torej zbirnega imetništva vrednostnih papirjev), ki ga je Republika Slovenija uvedla šele z Zakonom o trgu finančnih instrumentov (ZTFI) v letu 2006, da bi tovrstni način imetništva omogočila velikim tujim finančnim posrednikom. V resnici je bila ideja Delniške OPORE še veliko bolj samoomejena, kot so fiduciarni računi tujih finančnih posrednikov, saj **imetništvo delnic v okviru fiduciarnega računa tujega finančnega posrednika omogoča izvedbo transakcij in prikrito spreminjanje lastništva, medtem ko**

shema Delniške OPORE ničesar od tega ne omogoča - temveč v primeru transakcij zahteva predhodni prenos vrednostnih papirjev na ločen trgovalni račun imetnika).

Kljub temu, da je VZMD imetnik fiduciarnega denarnega računa in s tem v zvezi tudi opravlja skrbniške storitve za svoje stranke, je Agencija za trg vrednostnih papirjev (**ATVP**) v prvi polovici leta 2015, ko je **VZMD želel odpreti tudi fiduciarni račun vrednostnih papirjev, napela vse sile, da je odprtje takšnega računa preprečila**. To je storila kljub jasni dikciji četrtega odstavka 255. člena ZTFI, ki možnost fiduciarnega računa predvideva za vse osebe, ki opravljajo skrbniške storitve v okviru svoje redne dejavnosti ali poklica.

To je bil prvi tozadevni udarec ATVP.

VZMD se je odzval z napovedjo, ki je sicer shemo Delniške OPORE nujno nekoliko podražila, a je vseeno omogočala njeno vzpostavitev: šlo je za pritegnitev uglednega odvetnika, kateremu ATVP odprtja fiduciarnega računa vrednostnih papirjev ni mogla odreči. Na to možnost se je »**finančna industrija**« - **na čelu z ATVP - odzvala tako, da je predlagala spremembo četrtega odstavka 255. člena ZTFI**. V skladu s predlagano spremembo naj bi se možnost fiduciarnega računa vrednostnih papirjev omejila samo na osebe, ki opravljajo skrbniško dejavnost v okviru svoje redne dejavnosti ali poklica, pri čemer vodenje vrednostnih papirjev na fiduciarnem računu ne sme predstavljati razloga, zaradi katerega sta ta oseba in stranka v pravnem razmerju. **Vrednostne papirje bi torej lahko na fiduciarnem računu vodil samo tisti, ki zaradi tega ne bi bil v pravnem razmerju s stranko!**

To je bil drugi udarec ATVP. A ta udarec je bil merjen še zelo nenatančno, saj pogoja, da s stranko ne smeš biti v razmerju glede tega, kar zanjo počneš, ne more izpolniti nihče. **ATVP je bila torej pripravljena onemogočiti vse, vključno s tujimi finančnimi posredniki, samo če bi s tem onemogočila tudi Delniško OPORO.**

Številni protesti so očitno zalegli in tako je ATVP poskusila v tretje. Sedaj je Ministrstvo za finance RS in tudi Vlado RS - kot vse kaže - prepričala s predlogom, da **odvetniki in notarji vodenja vrednostnih papirjev na fiduciarnem računu ne smejo ponuditi kot samostojno storitev**. Pri tem se šteje, da gre s strani odvetnika ali notarja za samostojno ponujanje vodenja fiduciarnega računa kot samostojno storitev, če njegove stranke pozivajo imetnike nematerializiranih vrednostnih papirjev, da naj svoje nematerializirane vrednostne papirje prenesejo na ta račun.

To je tretji tozadevni udarec ATVP, ki pa od predhodnega ni nič bolj luciden. Vprašanje odvetnikovega ali notarjevega **ponujanja vodenja fiduciarnih računov kot samostojne storitve namreč ni odvisno od ravnanja odvetnika ali notarja, temveč od ravnanja njegovih strank**, kar je oksimoron.

Ali bo ATVP v četrto predlagala kar dikcijo, naj se VZMD in vsem, ki z VZMD sodelujejo, prepove uporaba zakonskih možnosti, ki jih imajo na voljo vsi drugi?! Kako daleč sta pri asistiranju tovrstnemu obračunavanju ter onemogočanju obče-koristnega poslanstva pripravljena iti Vlada RS in Državni zbor RS?

S kakšnim razlogom je potrebno slediti in ustreči partikularnim interesom **ATVP**, ki se je v preteklem letu jasno pozicionirala kot zaščitnik finančne industrije, vplivnih in kapitalsko močnih udeležencev na finančnem trgu, iz plačil katerih se financira in ki svojo vlogo očitno vidi samo še kot gorjača nad manjšimi imetniki, ki si »domišljajo«, da zanje veljajo enaka pravila kot za velike? Je v dobrem mesecu dni res mogoče pozabiti na [škandalozne nastope predstavnikov ATVP in Ministrstva za finance RS v Državnem zboru RS](#), ko so se ti zavzemali za višja nadomestila finančne industrije in proti sprejemu avtentične razlage 48. člena Zakona o nematerializiranih vrednostnih papirjih (ZNVP-1)? Je res mogoče spregledati, kako ti isti predstavniki še danes ne poskrbijo za uporabo ZNVP-1, ki bo skladna s sprejeto avtentično razlago, pri vseh borznoposredniških družbah?! Je res mogoče slepo slediti predlogom tistih, ki so pri vprašanju zaščite malih vlagateljev katastrofalno odpovedali (če se spomnimo samo milijonske luknje v Moji delnici d.d. preteklo leto)?

Kako bo nekaj stotin delničarjev - ki so potem, ko jih je država izneverila z (nikoli povsem prepričljivo) odločitvijo o ukinitvi registrskih računov pri KDD, svoj **obstoj na trgu našli pod okriljem veljavne zakonodaje v Delniški OPORI - sprejelo dejstvo, da namerava država ponovno spremeniti zakon, zato da bi jim onemogočila tudi to možnost?**

S strokovnimi sodelavci VZMD **apeliramo, da se pritlehni in ozko-interesno motivirani gonji ATVP, ki je krenila zoper tisoče malih delničarjev z zlorabo sredstev zakonodajnega postopka, ne pridružite** ter ostanete zvesti načelom, ki so vas vodila pri sprejemu najvišjih dopustnih zneskov nadomestil, ki jih sme malim vlagateljem zaračunavati finančna industrija, ter pri sprejemu avtentične razlage, ki je takšno jasno voljo in odločitev nedavno ponovno potrdila.

Želim vam uspešno delo ter vse dobro v 2017!

Mag. Kristjan Verbič
Predsednik VZMD

